

diorit

- hlbinná vyvretá hornina
- vzniká pomalým tuhnutím lávy pod zemským povrchom
- má sivú farbu a zrnitú štruktúru
- veľmi pevná hornina, využíva sa ako stavebný kameň

andezit

- výlevná vyvretá hornina
- sivá až tmavosivá farba
- jedna z najrozšírenejších vulkanických hornín
- využíva sa v stavebnictve - na výrobu štrku, dlažby, obrubníkov

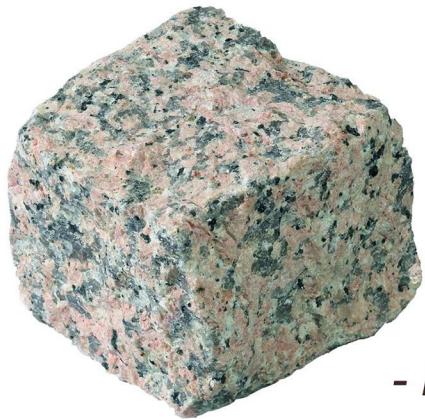
obsidián

- výlevná vyvretá hornina
- má tmavú farbu a výrazný lesk
- patrí medzi sopečné sklá, čo znamená, že vzniká rýchlym tuhnutím lávy napr. vo vode
- z obsidiánu niekedy ľudia robili ostré nástroje, hroty šípov a oštepovali

vápenec

- usadená hornina
- čistý vápenec je biely, ale môže obsahovať prímesy, ktoré mu dávajú šedú farbu
- rozpúšťa sa vo vode, vďaka čomu vznikajú rôzne krasové útvary
- vyrába sa z neho cement

žula

- iný názov - granit
- hlbinná vyvretá hornina
- má zrnitú štruktúru
- jej hlavné zložky sú kremeň, slúda a živec
- využíva sa v stavebnictve a kamenárstve
- vyskytuje sa vo Vysokých Tatrách

kremeň

- veľmi tvrdý nerast
- možno ním rýpať do skla
- v žule vytvára sivasté zrnká podobné sklu
- niektoré z jeho odrôd patria medzi polodrahokamy
- využíva sa v keramickom a sklárskom priemysle, aj v klenotníctve

slúda

- nerast, ktorý v žule tvorí lesknúce sa šupiny
- vytvára tabuľkovité kryštály
- je ľahko štiepateľná, mäkká a ohybná
- medzi slúdy patrí muskovit – svetlá slúda a biotit – tmavá slúda.

živec

- najviac zastúpený v žule
- býva sfarbený ružovo (ortoklas) alebo bielo (plagioklas)
- má vysokú tvrdosť a dobrú štiepateľnosť
- využíva sa v keramickom a sklárskom priemysle

unakit

- zelený živec s ružovým epidotom
- na kameni mapy zeleno-ružových škvŕn.
- názov podľa amerického pohoria Unakit,
kde bol prvýkrát objavený
- kvalitný unakit s dobrým leskom je
považovaný za polodrahokam
- časté využitie v šperkárstve v klenotoch

ametyst

- odroda kremeňa s fialovym sfarbením
- zvyčajne sa vyskytuje vo vyvretých,
premenených a usadených horninách,
možno ho nájsť aj na rudných žilách.
- rozpúšťa sa v kyseline fluorovodíkovej

červený jaspis

- odroda kremeňa - chalcedónu.
- vzniká v dutinách hornín rozličných typov,
najmä v lávach.
- má podobné vlastnosti ako opál,
odlišuje sa však vyššou hustotou.
- na Slovensku pomerne zriedkavý minerál.

galenit

- patrí medzi sulfidy.
- jeho kryštály majú tvar kociek, oktaédrov
alebo kubokaédrov.
- je nepriehľadný a má kovový lesk.
- je to najvýznamnejšia ruda olova
- môže sa z neho získavať aj striebro
- na Slovensku sa vyskytuje hojne.

calcit

- chemicky názov - uhličitan vápenatý
- bežný minerál vápencov a hydrotermálnych žíl
- priečinný minerál so skleným až perleťovým leskom, vytvára trigonálne kryštály.
- tvorí hlavnú zložku vápencov, kriedy a mramoru
- často spievadza rudné minerály, vyplňa pukliny v usadených horninách

limnokvarcit

- usadená hornina, vzniká vyzrážaním oxidu kremičitého z horúcich prameňov v jazernom prostredí

- skladá sa zo zrniečok kremeňa, chalcedónu a opálu mikroskopickej veľkosti
- od stredoveku sa využíval na výrobu mlynských kameňov, dnes pri výrobe ferozliatiny, ako stavebný materiál a kamenivo

avanturin

- fanerokryštalická odroda kremeňa trblietavého vzhľadu
- najčastejšie je zelenej farby, ale môže mať aj iné sfarbenie, podľa uzavrenín iných minerálov
- výskyt: Španielsko, Tibet, Sibír, India, Brazília
 - využitie: v šperkárstve na výrobu dekoračných predmetov

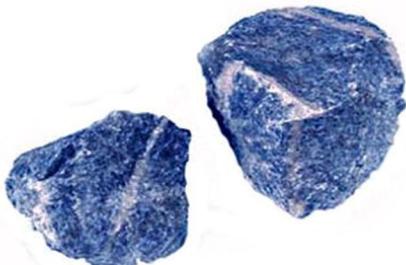
tigrie oko

- najznámejšia vláknitá odroda kremeňa zlatožltej až žltohnedej farby
- charakteristický lesk a efekt mačacieho oka vzniká odrazom svetla na jednotlivých vláknoch.
- výskyt: hlavne Juhoafrická republika, ale aj Čína, India, Barma, záp. Austrália, Kalifornia
 - využívaný v šperkárstve v kombinácii so zlatom

ruženín

- drahokamová odroda kremeňa
- ružové sfarbenie spôsobuje prímes titánu
- kryštály tvorí zriedka, častejšie sa vyskytuje vo forme celistvých agregátov
- náleziská sú na Madagaskare a v Brazílii
- ozdobné predmety z ruženína boli známe už v staroveku
- na svetle bledne

sodalit

- nepriehľadný kameň, najčastejšie modrý s bielymi škvunami, ale býva aj žltkavý, zelený, sivastý či dokonca červený.
- biele žilkovanie vytvára kalcit
- zriedkavo tvorí kryštály, väčšinou tvorí celistvú masu.
- názov je odvodený od obsahu sódy v kameni.
- v prírode sa nachádza vo vyvreninách

krištál'

- priehľadná a bezfarebná odroda kremeňa
- názov krištál' pochádza z gréckeho krystalos, alebo kryos, čo znamená ľad alebo chlad. V staroveku si totiž ľudia mysleli, že krištál' je tak hlboko a pevne zmrazený ľad, že sa nemôže nikdy roztopiť.
- vyskytuje sa na mnohých miestach vo svete

achát

- je odrodou chalcedónu (kremeňa)
- vzniká v dutinách najmä vyvretých hornín
- jeho farba je veľmi premenlivá - môže byť biely, modrý, červený, zelený, hnédý a iné